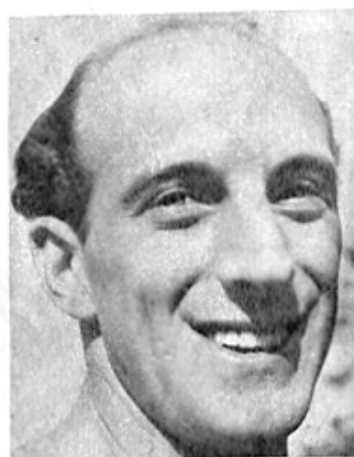

Sven Bergquist

■ En av de odödliga bollhjältarna i svensk idrottshistoria. Svenne Berka var inte bara bäst på plan i fotboll och ishockey som pantervig målvakt och effektiv back. Han var också – är fortfarande förresten! – en glädjespridare av finaste sort, en verklig idol av finaste Hammarbykvalitet. Svenne Berka – 46 år – hann med 35 landskamper i fotboll, trots hård konkurrens med AIK:s Gurra Sjöberg, och gjorde drygt dubbelt så många framträdanden i puckarnas landslagsdress. Han debuterade redan 1935 som 21-åring i fotbollsmålet och hann också med att vara bandymålvakt. En verkligt stor grabb.

EN AV DE STORA

Stig Andersson

■ En äkta "bamsing". Färgstark, slagfärdig och bollbegåvad. Stickkan, som i vänkretsen – den är väldigt stor – aldrig kallas annat än Stig Emanuel, är årsbarn med Svenne Berka (född 1914). Han är stor grabb i hockey liksom brodern "Plutten" och var en av Hammarbys största tillgångar på rinken under 30- och 40-talens storhetsperiod. Men, Stickkan var inte bara en stor puckkrigare. Han var också en fotbollstalang av stora mått. Lätt och lekfullt var Stickkans modell och rationell träning av 60-talsmodell fann han aldrig nåt behag i. Om han gjort det hade han säkert varit internationell även i fotboll!

SVENNE BÄST BERKA PÅ PLAN

Många vikingar har kämpat i de blågula färgerna. En av de allra största har haft sin vagna på Söders höjder i Kungliga huvudstaden - "Svenne Berka" - kristnad till Sven Bergquist. Svenne var en härding på ishockeyrinken och en elegant i fotbollsmålet. Hans kapital i svenska sporthistorien är ett av de bästa och ärofullaste.

SOM LITEN GRABB PÅ SÖDERMANNAGATAN HAR SVENNE HAMMARBYS FINE BANDYKEEPER "KUCKU" OLSSON SOM SIN STORE IDOL ---

--- OCH STOLTHETEN VET INGA GRÄNSER NÄR HAN FÅR AGERA "KALLE BÄKOM" OCH RÄCKA "KUCKU" FÖRLUPNA KULOR. SVENNE SKA OCKSÅ BLI BANDYMÅLVAKT !

SOFA FOLKSKOLA FÅR DEN FÖRSTA GLÄDJEN AV HANS KUNNANDE. OCH 1928 VINNAR GRABBARNA SKOLSERIEN ---

ÅRET DÄRFÖR ÖVERGÅR GRABBARNA TILL DEN MER OCH MER POPULÄRA ISHOCKEYN OCH TAR ÄVEN HEM RUBB OCH STUBB I DET SPELET ---

HAMMARBY HAR ETT GOTT ÖGA TILL DE UNGA "SOFA-KANADENSARNA" VILKA FÖRUTOM SVENNE INNEHÅLLER NAMN SOM "JOE" HELLMAN OCH STIG ANDERSSON !

NU BÖRJAR GRABBARNA TRÄNA INTENSIVT. ÅKTRÄNINGEN ÄR A OCH O ---

SIN BERYKTADE STYRKA I SKOTTEN GRUNDLÄGGER SVENNE PÅ DEN ASFALTERADE BAKGÅRDEN ---

DET BLIR INTE MYCKET LÄXLÄGNING DEN HÄR VINTERN, ISTÄLLET ETT JDM I HOCKEY. MEN SVENNE SLÄPPER DÄRFÖR INTE BANDYN. SOM 16-ÅRING ÄR HAN A-LAGSMÅLVAKT BÅDE I BANDY OCH FOTBOLL, ÅRET EFTER VINNAR HAN ETT NYTT JDM I ISHOCKEY OCH BLIR A-LAGSMAN OCH SVENSK MÄSTARE SAMMA SÄSONG.

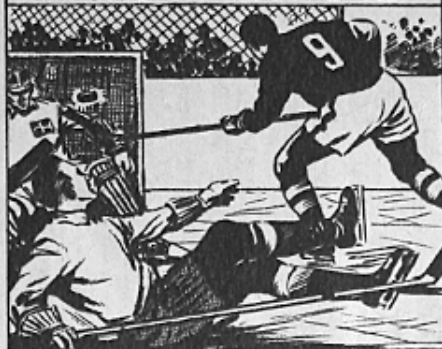
TILL SLUT MÅSTE SVENNE VÄLJA MELLAN BANDY OCH ISHOCKEY. HAN ÄR PÅ TAPETEN SOM BANDYMÅLVAKT MOT FINLAND MEN BLIR I SAMMA VEVA UTtagen I ISHOCKEYLANDSLAGET TILL YM I SCHWEIZ. ISHOCKEYN LOCKAR MED LÅNGA RESOR--- OCH VINNER DRAGKAMPEN.

FÖRSTA VM-MATCHEN GÅR MOT SCHWEIZ, STORMMAKT I HOCKEY JUST DÅ. SVENSKARNA ÄR GANSKA FRÄMMANDE FÖR ---

---DET HÅRDA OCH MÅNGA GÅNGER OJUSTA KONTINENTALA SPELET. DET BLIR STRYK MED 1-6. MEN MAN HAR LÄRT EN DEL!

HOLLAND NÄSTA. EN STÖDIG TULPANLIRARE FATTAR TYCKE FÖR SVENNE SOM MÅLTAVLA. HAN SKA TAS!

BÄST ATT SÄTTA EMOT MED KROPPEN!

---OCH PANG! PLÖTSLIGT ÄR DEN VILDSINTE FÖRVANDLAD TILL DEN FLYGANDE HOLLÄNDAREN!

SVENSKARNA VINNER MED 6-0! LAGLEDAREN OCH KÄMPEN CALLE ABER FRÅN SÖDERTÄLJE GÅR FRAM TILL SVENNE EFTER MATCHEN:

GOSSE, DU GÅR JU I MINA FOTSPÅR!!

1936 TILLHÖR SVENNE BERGQUIST DE LYCKLIGA I OS-TRUPPEN TILL GARMISCH. DET BLIR EN VACKER IDROTTSFEST---MEN TYVÄRR FÅR SÖDERGRABEN HÄR OCKSÅ UPPLEVA SIN VÄRSTA SLUGGERFEST PÅ RINKEN - MOT ÖSTERRIKE. TURNERINGEN BÖRJAR SÅ VACKERT MOT JAPAN---

JAPANERNA ÄR FESTLIGA ATT SKÅDA, SAMTLIGA HAR GLASÖGON OCH, FÖR ATT SKYDDA DESA, FÄKTMASKER FÖR ANSIKTET---

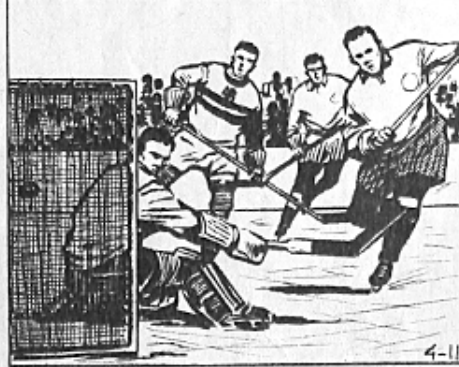
MÅLVAKTEN HAR SIN ALLEDES SPECIELLA STIL - HAN LIGGER PÅ ISEN HELA MATCHEN MEN KAN TROTS DET EJ FÖRHINDRA SVENSK SEGER---

JAPSEN GRÄTER I HÖGAN SKY ÖVER FÖRLUSTEN!

SNART BLIR DET ANDRA TAKTER. SVERIGE TAR LEDNINGEN MED 1-0 MOT ÖSTERRIKE OCH LÄGGER SIG SEDAN PÅ FÖRSVAR---

4-11

VID ETT ÖSTERRIKISKT ANFALL, TAR SVENNE PUCKEN FRÅN CSÖNGEI, EN AV KONTINENTENS VÄRSTA RUFFGUBBAR---

--- OCH UTAN ATT SVENNE VET ORDET AV FÅR HAN ETT PAR S.K. SNYTINGAR I ANSIKTET!

---MEN SVENNE BARA LER--- ETT LEENDE SOM RETAR MOTSTÅNDARNA TILL BRISTNINGSGRÄNSSEN ---

DEMNER - EN ANNAN AV HETSPORRARNA - ANFALLER MED URSINNIG FART---

---MEN ISTÄLLET FÖR ATT RUNDA BUREN TVÄRSTANNAR HAN OCH SLÅR UN DAN SKRIDSKORNA PÅ SVENNE!

SVENNE SLÅR BAKHUVUDET I ISEN OCH BLIR HALVT MEDVETSLÖS. MAN VILL TA HONOM AV BANAN MEN HAN VÄGRAR: HÄR SKA KÄMPAS!

SVENNE BERGQUIST INTAR PÅ VACKLANDE BEN SIN PLATS. HAN TÄNKER ATT KILLEN KOMMER VÅL IGEN! OCH DET GÖR HAN--- DEMNER KOMMER STÖRTANDE MOT SVENNE OCH HANS BACK-KOMPIS BERRA LUNDELL, SOM NU STÅR BEREDDA---

BERKA MÖTER MED EN FULLT JUST S.K. BRÖSTVÄRMARE! ÖSTERRIKAREN LIGGER VÄGRÄTT I LUFTEN OCH GÅR I DÄCK FÖR FULL RÄKNING!

DET BLIR SIGNALEN TILL DET VERKLIGA "DELSBOSLAGSMÅLET," DÅR ENLIGT REFERAT ENDAST SNUSDOSORNA FATTADES---

SVENNE OCH YNGVE LILJEBERG ÅKER UT TILLSAMMANS MED DE ÖSTERRIKISKA SYNDOBOKARNA. MEN VAD GÖR DET--- SVERIGES 1-0 LEDNING RÄCKER TILL SEGER.

TROTS ATT SVEN BERG-QUISTS STORHETSTID SOM PUCKARE KOM ATT SAMMANFALLA MED ANDRA VÄRLDSKRIGET GJORDE HAN 60-TALET FRAMTRÄDAN- DEN I BLÅGULT. DESSUTOM HAR HAN 5 SM-TITLAR OCH ETT FLERTAL SERIEVINGSTER. SOM RIKSTRÄNARE GJORDE HAN ETT STORJÖBB.

STORINTERNATIONELL ÄR HAN ÄVEN I FOTBOLL. HAN HAR GJORT 35 LANDSKAM- PER OCH VAR UNDER 30- TALET EN AV EUROPAS BÄS- TA MÅLVAKTER.

MAN MINNS HANS FAN- TOMMATCH MOT DANMARK 1936, MEN TYSKLANDS- KAMPEN I STOCKHOLMS STADION ÅRET FÖRE TOG NOG I ALLA FALL PRISET ---

TYSKARNA, SOM DÅ RÄKNADES SOM ETT AV KONTINENTENS STARKASTE LAG, BÖRJAR GENAST BOMBARDERA SVENNE I MÅLET ---

--- MEN DENNE GÖR DEN ENA OTROLIGA RÄDDNINGEN EFTER DEN ANDRA. MAN FÖRSÖ- KER GÖRA ALLT FÖR ATT ÖVERLISTA HONOM.

UNDER TIDEN HAR SVENSKARNA LYCKATS GÖRA 1-0. MEN TYSKARNA PRESSAR PÅ. PUBLIKEN KÄNNER ATT INFÖR DETTA TRYCK KAN INTE DEN BÄSTA MÅLVAKTEN I VÄRLDEN HÅLLA STÅND ---

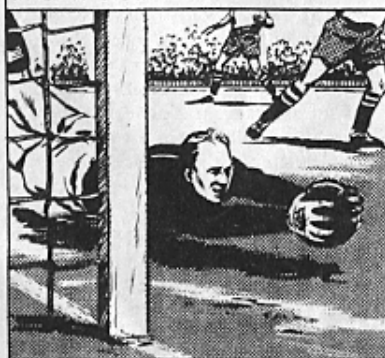
DEN TYSKA CENTERN FÅR BOL- LEN VID STRAFFPUNKTEN OCH SLÅR TILL! BOLLEN TYCKS GÅ SOM EN RAKET IN I NÄTMAS- KORNA ---

--- MEN SOM SKJUTEN UR EN KANON FLYGER SVENNE GENOM LUFTEN OCH KLISTRAR BOLLEN! TYSKARNA BLIR SKAKADE!

MAN FÖRSÖKER MED MARKSKOTT MEN SVENNE GÖR "LÅGFLYGNINGAR" MELLAN STOLPARN ---

INNAN SLUTSIGNALEN GICK HADE TYSKARNA LYCKATS FÅ IN ETT MÅL PÅ SVENNE MEN SVENSKARNA HADE HUNNIT GÖRA 3. SVENNE HADE BESEGRAT TYSKLAND MED 3-1!

GENOM SITT GODA FÖREDÖME ATT ALL- TID KÄMPA VÄL OCH ALDRIG GE TAPPT BÅDE PÅ OCH UTANFÖR PLAN, BLEV HAN EN HEL NATIONS HJÄLTE --- "SVENNE BERKA---BÄST PÅ PLAN"!

AKTUELL FRÅGA JUST NU:

Är Djurgården bättre än 40-talets Hammarby?

Djurgårdens ishockeylag är det överlägset dominerande i landet just nu. Tumba, Lasse Björn & Co har samlat medaljer på hög de senaste åren och bidragit med stommen i Tre Kronor. Här ser vi de svenska hockeymästarna 1960 - överlägsna DIF.

När unga och gamla idrottsmän av landslagsklass kommer samman för att ventilerat minnen och hågkomster, för att kollationera intryck eller för att berätta historier kan man slå sig i backen på, att de förr eller senare kommer in på ett spörsmål, som alltid är lika fascinerande, intresseväckande och - svårbedömt. Helt enkelt därför, att det blott och bart rör sig om spekulationer byggda på subjektiva teorier, där bedömningsgrunden är vacklande.

Men ämnet är lika outslitligt charmigt och sätter verkligen sinnen i brand så länge frågeställningen är den enkla och okomplicerade:

- Vilket är tidernas bästa svenska lag i den eller den arenaidrotten? I fotboll, bandy och ishockey? När brandfacklan är kastad behövs det

sannerligen ingen extra glöd för att sätta full fyr under pannorna. Lidelsefulla argument för och emot kommer i en enda strid ström.

Jag var med om en diskussion helt nyligen. Det gällde ishockey.

Atskilliga s.k. insiders med flera av ishockeyns 53 "Stora grabbar" var med bland debattörerna. Där fanns bland en handfull namnkunniga representanter äldre och yngre storspelare från både Södertälje SK, Hammarby, IK Göta, AIK och Djurgården. Toppskiktet bland landets storklubbar var företrätt.

Diskussionen kom till slut att röra sig kring en enda fråga: är Djurgårdens suveräner av idag bättre som lag än 40-talets stjärnspäckade Hammarby-garnityr?

Ställningen mellan de fem debattörerna med aktivt förflutet var faktiskt 2-2, när Yngve Liljeberg från IK Göta - han är nr 19 av de stora grabbarna" - lade sin röst för Hammarby.

Eftersom Yngve var som bäst på 40-talet och alltså hade riktiga tillfällen att på nära håll studera "barnsingarna" under deras storhetstid och eftersom han än idag håller intim kontakt med sin gamla favoritsport i egenskap av tränare för div. II-laget Saltsjöbaden och alltså följer skeendet på rinkarna.

- Hammarby hade på 40-talet hårdare konkurrens nationellt sett än vad Djurgården har nu. I dagens toppishockey finns det många "blåbär" - är det inte självaste Arne Grunnander, Djurgårdens hockey-

STABBEN AHLNERS SVAR:

Nej, Bamsingarna hade mer fantasi!

Hammarbys berömda "bamsingar" sopade golvet med motståndarna på 40-talet och samlade i ännu högre grad än Djurgården av i dag SM-tecken på hög. Svenne Berka, Plutten & Co var i en klass för sej. Det här gänget rodde hem allsvenskan 1941.

bas, som deklarerar det? – men när Hammarby var på toppen hade Söder-bröderna att slåss med lag som Göta, Södertälje och AIK. Den trion ville intet hellre än att slå Hammarby och spräcka deras granna svit av seriesegrar. Men de lyckades sällan eller aldrig. Helt enkelt därför, att Hammarby hade ett fantastiskt bra lag, en lagmaskin av okuvlig kraft. Alla ingredienser som gör ett slagkraftigt ishockeylag fanns i det gänget: smittande härligt humör, en strålande anda, åskicklighet, tekniskt och taktiskt kunnande, kraft och styrka och en glupande målpåtit.

Så långt Yngve Liljeborg.

Då nedskrivaren av detta har en del av hjärtat hos Hammarby – det skall villigt och glatt erkännas – glädde

de vackra lovorden från en erkänt skicklig bedömare bland våra oldtimers.

Utan att ta ställning till frågan om Hammarbys 40-talsgarnityr är bättre än Djurgårdens gick jag hem i min kammare och erinrade mig Hammarbys laguppställning från 40-talet:

Målvakt: Bengt Liedstrand.

Backar: Berra Lundell-Sven Bergquist; Gunnar Landelius-Sven Bergquist; Åke Andersson-Rune Johansson.

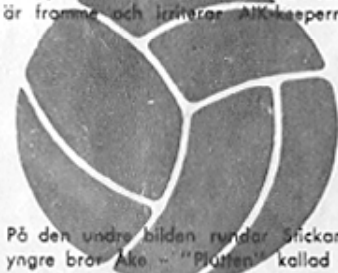
Forwards: Rasse Johansson-Kürt Kjellström-Stickan Andersson; Stickan Andersson-Kurre Kjellström-Hogge Nurmela; Lennart Hellman-Åke Andersson-Hogge Nurmela; Lulle Pettersson-Åke Andersson-Hasse Hjelm.

Där fanns som sagt målfarlighet så det osade om'et, förkroppsligad i den fruktansvärde goalgettern Kurre Kjellström, där hade vi finurlighet i överflöd i form av Stickan Andersson och listighet hos Hogge Nurmela, offensivstarka och kraftfulla försvararesar som Svenne Berka och Gunnar Landelius och en filbunkslugn och paradsäker målvakt i Bengt Liedstrand. Och till allt detta kommer Åke "Plutten" Anderssons allroundskicklighet.

Men framförallt var Hammarby ett LAG, där anfallen aldrig byggdes upp kring en spelare utan där hela forwardslinjen gick fram till samlade attacker, där samspelet alltid satt i högsätet och där grabbarna genomtyrades av en underbar

Den övre bilden togs 1940 och visar en stormatch mellan AIK och Hammarby - Djurgården fanns inte med i topp-bilden då. Stickan Andersson - Hammarbys berömda böhm - är killen som är framme och iiterar AIK-keepern.

På den undre bilden rundar Stickans yngre bror Ake - "Plutten" kallad - oefterhärmligt elegant en MP-back. "Plutten" var under en lång följd av år Tre Kronors orubbliga backklippa, van att spela så gott som non-stop.

klubbkänsla. Där lekfullheten och det goda humöret alltid fanns med i bilden och där offensivandan - inhämtad på en turné - bland kanadensare i Tyskland i slutet av 30-talet och lyckosamt omplanterad i svensk miljö - gjorde susen.

Jag är nog beredd att hålla en slant på Hammarby-puckarna modell 40 jämförda med Djurgårdens iskrigare av i år. Visst har farten - snabbheten blivit bättre i svensk ishockey det senaste decenniet liksom ramen kring själva matcherna med både ökat publikt intresse och glädjande uppmärksamhet från radio- och TV-håll. Men framstegen

i tekniskt och taktiskt hänseende hos de aktiva har inte löpt parallellt. Dessutom är fantasin något som dessvärre satts på undantag bland dagens storpuckare.

Eller som en f. d. UK-ledamot och förbundsman uttrycker saken:

- Under Hammarbys glanstid satt färgen i spelet och spelarna - nu sitter den mest i den betalda reklamen på tröjorna.

Jag väntar mig både diskussion och protester efter mitt inlägg. Mina skrivbordsspekulationer - tyvärr kan det inte bli fråga om något annat - är *inte* baserade på mitt klubbenga-

gemang i Hammarby. Snarare har jag försökt se på problemet som "gammal" UK-man. Mina funderingar är fotade på stränga jämförelser mellan de båda aktuella konstellationerna. Jag har noggrant vägt man mot man, ställt deras kvalifikationer under sträng okulärbesiktning och kommit fram till, att jag skulle kunna tänka mig bara 3 (!) man från dagens DIF-lag i en kombination, nämligen Lasse Björn, Roland Stoltz och Tumba-Johansson. Men den sistnämnde skulle *inte* vara given som center i A-kedjan. Inte så länge Kurre Kjellström finns med bland konkurrenterna...